

They say it doesn't hurt - Marie Snauwaert: impressies

zaterdag, 09 oktober 2010 10:23 de redactie

Momenteel loopt nog de tentoonstelling "They say it doesn't hurt" in Atelier 20+03, Graatakker 5. Een bezoeker was erg onder de indruk. "Zoals de kunstenares al aangeeft in de begeleidende tekst stapte de toeschouwer/es langs de grote poort in haar tentoonstelling. De toegang is, van buitenaf gezien, voorzien van een podium. Met rode draperieën en daarachter stoelen."

"Het is alsof de galeriebezoeker als een acteur op de bühne staat, en naar de tentoonstelling loopt. Toen ik binnenstapte zaten er mensen op de stoelen en vormden zo een publiek dat mij aankeek. Zij zagen, doorheen rode draperieën en open deur, de straat en de huizen tegenover de galerie.

Het straatbeeld werd mede onderwerp. Een toevallige passant, het verkeer en het triviale buiten de galerie worden zo belangwekkend en deel van haar kunst. Tijdens de opening zong Katrine Druyts a capella een lied geschreven door de kunstenares.

Na de wat verwarrende binnenkomst ga je via een smalle deur naar een kleine tussenruimte. Deze ruimte is door de kunstenares bedacht en speciaal voor haar gemaakt. Iemand die de galerie voor het eerst bezoekt kan denken dat deze ruimte er altijd zo bijstaat. Hier werd je opgehouden door andere mensen en dit vertraagde je instap naar de

tentoonstelling. Hoewel? Deze kleine ruimte is tentoonstellingsruimte. Het vertraagt niet de vlotte doorloop naar de volgende plek, de vertraging is wezenlijk deel van de ingreep in de ruimte. De ruimte als kader, sas of sluis, als afbakening. Afsluiten, insluiten en begrenzing zijn net zoals bij het podium belangrijke gegevens. De fysieke werking, deel worden van een groep, staat in schril contrast met de koninklijke binnenkomst. Daar stond ik alleen, hier ben je iemand uit de groep. (Dit gevoel was alleen mogelijk tijdens de opening, omdat er veel volk was. Als een bezoeker na de opening langskomt, speelt deze gedachte minder.)

Daarna stap je in de volgende ruimte. Er is op het eerste gezicht weinig te zien en het is er te druk. Je zoekt bekenden en kijkt in het rond. Plots zie je een tekst. Zomaar in een hoek. En je leest hem, je spreekt woorden die je niet verwachtte.

'Eddy voelt zich op zijn gemak bij Sinterklaas'!

Vreemd. Dan zie je iemand een tekst lezen op een muur. Grijs letters op een witte muur, weinig contrast. Je leest het ook, maar dat grijs op wit maakt het moeilijk. Je moet moeite doen om de letters te onderscheiden. Hier stuit je op de grens/begrenzing van het lezen. Niet wat er staat is belangrijk maar hoe het er staat. Het zijn tevens teksten waar de kijker inhoudelijk geen aansluiting mee heeft. De teksten zijn triviaal, net zoals het straatbeeld buiten de galerie bij de toegang. De zonderlinge plaatsing, het waar en hoe, is belangrijker.

Vermoedelijk ziet niet elke bezoeker alle acht aangebrachte teksten. Ook zo wordt er alweer een uitsluiting gecreëerd.

Vervolgens zie je een groep tekeningen, kleine formaatjes netjes naast elkaar geschikt. Je weet niet wat je er mee aanmoet. Tot het me opvalt dat de tekeningen de contouren aangeven van mensen. Als begrenzing van hun lichamelijke in de ruimte. Het individu is verengd door zijn omtrektekening, de visueel herkenbare voorstelling is uitgewist. De plaats binnen de groep blijft daardoor onduidelijk. Verengen, uitsluiten, beperken en afbakenen hebben we al ervaren bij het binnenkomen van de tentoonstelling en het wandelen door het sas. Herinner dat het sas je ook terugbracht van individu naar deelnemer van een groep (die een tentoonstelling bezoekt). Dit gebeurt ook met deze tekeningen.

Daarna zie ik vijf foto's aan een muur. Ook daar weet je niet goed wat het voorstelt. Vijf foto's in een dikke houten setting, ovaal uitgespaard zoals bij grafzerken.

Het zijn alweer toevallige passanten die Marie Snauwaert fotografeert. Nu zijn de mensen wel te herkennen, in tegenstelling tot de contourtekeningen van darnet. Maar de gelijke kadering binnen de houten constructie ontnemt hun persoonlijkheid. De uniforme setting of kadering ontnemt hen hun eigenheid. Zij worden gedwongen te zijn in een gelijke ovale omkadering binnen dezelfde bruine houten lijsten.

Nieuwsgierig rondkijkend weet je niet of er nog dingen je ontgaan. Tijdens de opening was er veel volk. Je hoort dan ook een geroezemoes van klanken en stemmen. Mensen praten en praten. En dit is nu een mooie connectie met de vreemde teksten op muren. Het is niet zo dat mensen, voordat zij iets zeggen, een mening in hun hoofd hebben en daar woorden voor zoeken en dan tot een uitspraak komen. Misschien ken je ook wel iemand die steeds maar praat en praat. Het is alsof de taal met zo iemand op de vlucht gaat. Alsof taal iemand uitzoekt om gezegd te worden. Zo zie je in de galerie teksten die je leest, van klank voorziet en , daarmee betekenis genereert zonder dat het jouw tekst is. Je zegt iets zonder te weten wat er gaat komen.

Plotseling draaide de wand met de vijf foto's open. Hij scharnierde vanuit het midden in het rond, zoals een draaideur. Hierdoor kreeg je opeens toegang naar een andere ruimte. Daarnet was ze er niet, nu ineens wel. Opnieuw een markering/begrenzing overschreden. Tevens kwamen drie werken te voorschijn. Elk in een lijst, drie gesloten medaillons met een gevonden briefje ernaast. Een poëtisch mysterieuze combinatie. De briefjes zijn 'trouvés', bijna Duchampiaanse 'dingen'. Toevallig gevonden briefjes die gelinkt worden aan mooie medaillons. Juist omdat we niet weten wat er in het medaillon zit wordt het kijken spannend. Het briefje over de vakantieuitstap is zo ontroerend in zijn gebaldheid. Een zeer mooie setting. En ook hier speelt de uitsluiting een belangrijke rol. Je weet niet wie of waarom dit geschreven is.

De nieuwe ruimte is ingericht als filmzaal. Hier toont de kunstenares een film die zij gemaakt heeft in Johannesburg. Een man maakt zich op en verplaatst zich naar een hotel om er bij het krieken van de dag rondjes te draaien. Rondjes in een draaideur en hiermee telkens weer het binnen te verbinden met het buiten. Of andersom. Altijd opnieuw, eindeloos binnen buiten binnen buiten binnen buiten binnen buiten binnen buiten.

"They say it doesn't hurt", is een vreemde titel voor een tentoonstelling. Wat doet geen pijn en wie zegt het? De titel staat tussen haakjes, iemand anders dan Marie Snauwaert heeft dit gezegd. Op de uitnodiging staat een foto van chiromeisjes naast de titel.

Heeft het tweede meisje links een fototoestel in de hand en fotografeert zij de maker van deze foto? Schattig hoe de voeten uit het beeld vallen zoals bij veel amateur-fotografen. De drie stilstaande meisjes links hebben een verbondenheid die ze onderscheidt van de twee meisjes rechts. Die stappen verder en horen niet bij de anderen. De meest rechtse kijkt zelfs niet naar het gebeuren. Vandaar misschien het protserige hoedje dat later op de foto is getekend bij het uitgesloten tweetal. Het hoedje als een scheidingpunt. Ook hier is uitsluiten en begrenzen aanwezig. Een thema dat de hele tentoonstelling omgeeft.

Zeggen deze twee meisjes dat het geen pijn deed er niet bij te horen? Zij gaan hun eigen weg en laten de drie snel achter. "

Een tentoonstellingbezoeker.